

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 400/2022
19.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Миролјуба Томића, Милене Рашић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Јусуфа Мехмедоски, због кривичног дела разбојничка крађа из члана 205. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Момчила Булатовића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К 164/21 од 09.11.2021. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1103/21 од 13.01.2022. године, у седници већа одржаној дана 19.04.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Јусуфа Мехмедоски, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К 164/21 од 09.11. 2021. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1103/21 од 13.01.2022. године, у односу на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К 164/21 од 09.11.2021. године, окривљени Јусуф Мехмедоски оглашен је кривим због кривичног дела разбојничка крађа из члана 205. став 3. у вези са ставом 1. КЗ, за које је утврђена казна затвора у трајању од три године и због продуженог кривичног дела крађа из члана 203. став 1. у вези члана 61. КЗ, за које је утврђена казна затвора у трајању од осам месеци, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од три године и шест месеци. Истом пресудом, оштећена АА је на основу члана 258. став 4. ЗКП, упућена на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева. Окривљени је обавезан да на име паушала плати суду износ од 10.000,00 динара а на име трошкова кривичног поступка износ од 47.010,76 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 1103/21 од 13.01.2022. године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Београду и браниоца окривљеног, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Јусуфа Мехмедоски, адвокат Момчило Булатовић, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине другостепену пресуду и списе предмета врати Апелационом суду у Београду на поновно одлучивање или да делимично преиначи побијане правноснажне пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио кривично дело разбојничка крађа из члана 205. став 3. у вези става 1. КЗ.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу па је у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Указујући на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног Јусуфа Мехмедоски, у захтеву за заштиту законитости истиче да је суд повредио објективни идентитет између оптужбе и пресуде у односу на кривично дело разбојничка крађа из члана 205. став 3. у вези става 1. КЗ на тај начин што је у чињеничном опису дела датом у изреци пресуде проширио радње које је окривљени предузео у односу на радње које су биле предмет оптужбе. У вези са тим, бранилац у захтеву наводи да се суштина оптужења у погледу кривичног дела разбојничка крађа састоји у томе да је оштећена, пошто је приметила да је окривљени ставио два оквира наочара у поставу капута и кренуо ка излазним вратима, „стала у оквир отворених врата ослањајући се испруженом руком на оквир врата, како би руком и телом спречила окривљеног да са одузетим стварима напусти продавницу, након чега је окривљени снагом тела одгурнуо наневши јој описану тешку телесну повреду“, док је суд у изреци пресуде навео да је окривљени оштећену „када је стала у оквир врата држећи се испруженом руком за метални рукохват на вратима како би га спречила да са одузетим стварима напусти продавницу, држао, стискао и вукао за руку покушавајући да отвори врата и том приликом јој нанео описану тешку телесну повреду“, на који начин је оптужба прекорачена и тиме учињена наведена битна повреда одредаба кривичног поступка.

Бранилац окривљеног је изнете наводе већ истицао у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и на страни 2, у шестом и седмом ставу и на страни 3, у првом ставу образложења пресуде дао јасне и довољне разлоге, које у свему прихвата Врховни касациони суд и на исте упућује у смислу члана 491. став 2. ЗКП.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче и повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводима да је, полазећи од тога да је кривично дело разбојничка крађа из члана 205. КЗ сложено кривично дело и да је за став 1. тог члана потребна употреба силе или претње да ће се непосредно напасти на живот или тело ако је лице затечено на делу крађе из члана 203. КЗ, а у намери да задржи одузету ствар употреби силу или претњу, питање да ли је окривљени извршио кривично дело крађе имајући у виду чињеницу да није имао несметано и слободно располагање одузетим

предметима, чак и када би се прихватио исказ оштећених да је одузету ствар вратио тек када је дошла комунална полиција.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 205. став 1. КЗ, прописано је да кривично дело разбојничка крађа, чини онај ко је на делу крађе (члан 203) затечен, па у намери да украдену ствар задржи, употреби силу против неког лица или претњу да ће непосредно напасти на живот или тело. Тежи облик кривичног дела разбојничка крађа из става 3. члана 205. КЗ, постоји ако је дело из става 1. до 3. тог члана учињено од стране групе, или је неком лицу са умишљајем нанесена тешка телесна повреда.

Имајући у виду наведено, ово кривично дело представља сложено кривично дело, састављено из крађе и принуде и стога садржи елементе та два кривична дела. Радња извршења кривичног дела из члана 205. став 1. КЗ, састоји се у употреби силе или претње да ће се непосредно напасти на живот или тело у намери да се украдена ствар задржи. Кривично дело је свршено чим су сила и претња употребљене у наведеној намери, без обзира да ли је учинилац успео да задржи украдену ствар, па је стога за довршено кривично дело разбојничка крађа, без значаја да ли је извршилац дела остварио намеру да задржи украдену ствар.

Субјективни елемент овог кривичног дела осим умишљаја чини и намера да се украдена ствар задржи.

Према чињеничном опису радње извршења датом у изреци првостепене пресуде, окривљени Јусуф Мехмедоски је у време и на месту означеном у изреци пресуде свестан свог дела и његове забрањености, са умишљајем и у стању смањене урачунљивости али не битно, затечен на делу крађе из члана 203. КЗ у намери да украдену ствар задржи употребом силе, нанео тешку телесну повреду оштећеној ББ, тако што је ушао у радњу заједно са својом снајом ВВ и док је продавачица показивала наочаре, пришао је фиоци испод витрине у којој су били изложени оквири за наочаре, отворио је и у намери да присвајањем туђих покретних ствари прибави себи противправну имовинску корист, одузео два оквира за наочаре укупне вредности од 5.798,00 динара, у власништву оштећеног „ГГ“, ДОО, тако што их је ставио у поставу капута и кренуо ка излазним вратима, а када је оштећена стала у оквир врата држећи се испруженом руком за метални рукохват на вратима како би га спречила да са одузетим стварима напусти продавницу, држао је, притискао и вукао за руку покушавајући да отвори врата и том приликом јој нанео тешку телесну повреду у виду интраартикуларног прелома базе проксималног чланка средњег прста леве шаке, при чему је био свестан да јој поступајући на тај начин може нанети тешку телесну повреду, па је на то пристао.

Врховни касациони суд налази да из чињеница и околности означених у изреци првостепене пресуде произлазе сва законска обележја кривичног дела разбојничка крађа из члана 205. став 3. у вези става 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом и то како објективна обележја која се односе на радњу извршења која се састоји у употреби силе према оштећеној у време када је окривљени

затечен на делу крађе и у nanoшењу тешке телесне повреде при извршењу разбојничке крађе, тако и субјективна обележја која се тичу урачунљивости (смањена али не до битног степена) и умишљаја окривљеног у односу на радњу извршења и квалификаторну околност као и намере да се украдена ствар задржи.

Следствено изнетом, Врховни касациони суд оцењује као неосноване наводе захтева да се у радњама окривљеног не стичу законска обележја кривичног дела разбојничка крађа из члана 205. став 3. у вези става 1. КЗ, јер, према ставу одбране, окривљени није довршио кривично дело крађе с обзиром на чињеницу да није имао несметано и слободно располагање одузетим предметима.

Ово из разлога, што је кривично дело крађа (члан 203. КЗ), које улази у састав кривичног дела разбојничка крађа из члана 205. став 3. у вези става 1. КЗ, довршено када је учинилац својом радњом прекинуо раније притежање на покретној ствари и засновао своје притежање, до чега је у конкретном случају и дошло на начин описан у изреци првостепене пресуде, па је самим тим дело крађе, на коме је окривљени затечен, било извршено, без обзира што окривљени није задржао односно остварио несметано располагање над одузетим покретним стварима.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је оценио као неосноване наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Јусуфа Мехмедоског, којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Осталим наводима захтева да је окривљени употребио силу не у намери да задржи украдену ствар, већ да би напустио објекат и да између деловања окривљеног и nanoшења телесне повреде оштећеној не постоји узрочнопоследична веза, по оцени овога суда, бранилац износи своје чињеничне закључке који су другачији од оних утврђених у побијаним пресудама, и тиме указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац сходно правима које има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног Јусуфа Мехмедоски у овом делу оценио као недозвољен.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Веселиновић, с.р.

Председник већа - судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић